

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 6.03.2014 r.

I.7030.3.2014.KJ

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi uczniów i ich rodziców dotyczące **braku jednoznacznych uregulowań prawnych odnośnie do uprawnień do przejazdów ulgowych komunikacją miejską, jak i komunikacją zbiorową dla uczniów oraz wymaganych dokumentów uprawniających do tych przejazdów.**

Kwestia przejazdów komunikacją miejską to zagadnienie normowane obecnie jedynie przez władze samorządowe w zakresie ich uprawnień do tworzenia prawa miejscowego. Powoduje to **możliwość występowania różnorodnych unormowań**, a w efekcie liczne nieporozumienia na skutek nieznamomości przepisów obowiązujących w różnych miejscowościach.

Jedynym, powtarzającym się w przepisach prawa miejscowego wobec osób uczących się, wymogiem w celu skorzystania z uprawnienia do ulgi jest obowiązek legitymowania się legitymacją szkolną. Należy jednak zwrócić uwagę, iż także ta kwestia stwarza w praktyce znaczne problemy. Wzór legitymacji szkolnej został określony w załączniku nr 2 (poz. 24) do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. Nr 97, poz. 624 ze zm.). Jednak **legitymacje zgodne z tym wzorem otrzymują jedynie uczniowie uczęszczający do szkół polskiego systemu oświaty.**

Na problemy z realizowaniem możliwości korzystania z ulgowych przejazdów komunikacją miejską natrafiają wobec tego w praktyce uczniowie realizujący obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i obowiązek nauki w szkołach

i przedszkolach poza granicami kraju oraz w szkołach przy przedstawicielstwach państw obcych w Polsce. Z napływających do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg wynika, iż na problemy w tym zakresie napotykają również uczniowie tzw. szkół międzynarodowych w Polsce. W powyższej sprawie Rzecznik Praw Obywatelskich skierował już wystąpienie do Minister Edukacji Narodowej (pismo z dnia 31 grudnia 2013 r., Nr RPO-749452- I/13/KJ).

Wskazany **problem dotyczy także, poza uprawnieniami do przejazdów ulgowych środkami komunikacji miejskiej, przejazdów środkami komunikacji zbiorowej w odniesieniu do uczniów będących polskimi obywatelami, ale uczących się poza granicami kraju.** Rzecznik Praw Obywatelskich prowadził w tej sprawie korespondencją zarówno z Ministerstwem Infrastruktury (pismo z dnia 2 marca 2010 r. Nr RPO-638310- 1/10/AB oraz z dnia 19 października 2011 r. Nr RPO-638310-I/10/NC), jak i Ministerstwem Edukacji Narodowej (pismo z dnia 31 grudnia 2010 r. Nr RPO 638310-I/10/AB oraz z dnia 25 lutego 2011 r. Nr RPO 638310J/10/AB).

Obszerne wystąpienie w tej kwestii do Ministra Edukacji Narodowej skierował w dniu 1 października 2013 r. Rzecznik Praw Dziecka,

Z wyjaśnień przedstawianych Rzecznikowi Praw Obywatelskich, jak i Rzecznikowi Praw Dziecka, wynika, iż **brak jest porozumienia między poszczególnymi członkami Rady Ministrów. Chociaż, jak zapewniano, trwają w tej sprawie uzgodnienia, uczniowie nadal oczekują na konkretne ich rezultaty.**

Niezbędnym jest więc podjęcie działań na rzecz dokonania skutecznych uzgodnień międzyresortowych, tak aby doprowadzić do efektywnych ustaleń w przedstawionym wyżej zakresie.

Docelowe rozwiązania prawne, w mojej opinii, powinny mieć na celu zapewnienie równoprawnego traktowania wszystkich uczniów bez względu na miejsce zamieszkania, rodzaj szkoły czy organ prowadzący szkołę. Konieczne jest wzięcie pod szczególną uwagę konieczności zapewnienia równego traktowania w zakresie przyznawanych **uprawnień dla uczniów będących obywatelami państw Unii Europejskiej, bądź będących członkami rodzin obywateli UE.**

Przedstawiając powyższe uwagi Panu Premierowi, uprzejmie proszę, działając w oparciu o art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich

(Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), o rozważenie możliwości skorzystania z uprawnienia przewidzianego w przepisie art. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 392 ze zm.), poprzez zarządzenie uzgodnienia stanowisk członków Rady Ministrów w celu rozwiązania wskazanych wyżej problemów wpływających na ochronę praw i równe traktowanie obywateli. Uprzejmie proszę Pana Premiera o poinformowanie mnie o zajętym w tej sprawie stanowisku i podjętych działaniach mających na celu zapewnienie skutecznej ochrony praw obywatelskich.

Z powrotem
Jana Jipow

Do wiadomości:

Pan Marek Michalak

Rzecznik Praw Dziecka